

**Петнаеста седница
ФОРУМА ЗА КЛИМАТСКЕ ИЗГЛЕДЕ ЗА ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ
(SEECOF-15)
април – мај 2016. године**

**КЛИМАТСКИ ИЗГЛЕДИ ЗА ЛЕТО 2016. ГОДИНЕ ЗА
ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ И КАВКАСКИ РЕГИОН (SEE&C)**

Експерти за климу из мреже Регионалних климатских центара Регионалне асоцијације VI за Европу Светске метеоролошке организације, и то из нодова за дугорочну прогнозу (Meteo France, Француска i Roshydromet, Русија) и мониторинг климе (Deutscher Wetterdienst, Немачка); UK Met-Office-a; Глобалног центра за прогнозу времена Европског центра за средњерочне прогнозе времена (ECMWF); Међународног истраживачког института за климу и друштво (IRI, САД); Националног центра за прогнозу животне средине (NCER, САД); Виртуелног центра за климатске промене за југоисточну Европу (SEEVCCC, Србија); и националних хидрометеоролошких служби земаља SEECOF региона значајно су допринели успешном спровођењу SEECOF-15 форума у погледу развоја релевантних докумената и обезбеђивања научних смерница и препорука.

SEECOF-15 се састојао од следећих корака:

- Корак 1: квалитативна процена тачности климатских изгледа за зиму 2015/16. године донетих на SEECOF-14 форуму
- Корак 2: процена садашњег стања климе укључујући глобалне карактеристике климе великих размера и процене њених вероватних промена у току наредних месеци
- Корак 3: доношење заједничке прогнозе за лето 2016. године

Сва релевантна документација постављена је и ажурирана на интернет страни SEEVCCC:
<http://www.seevccc.rs>

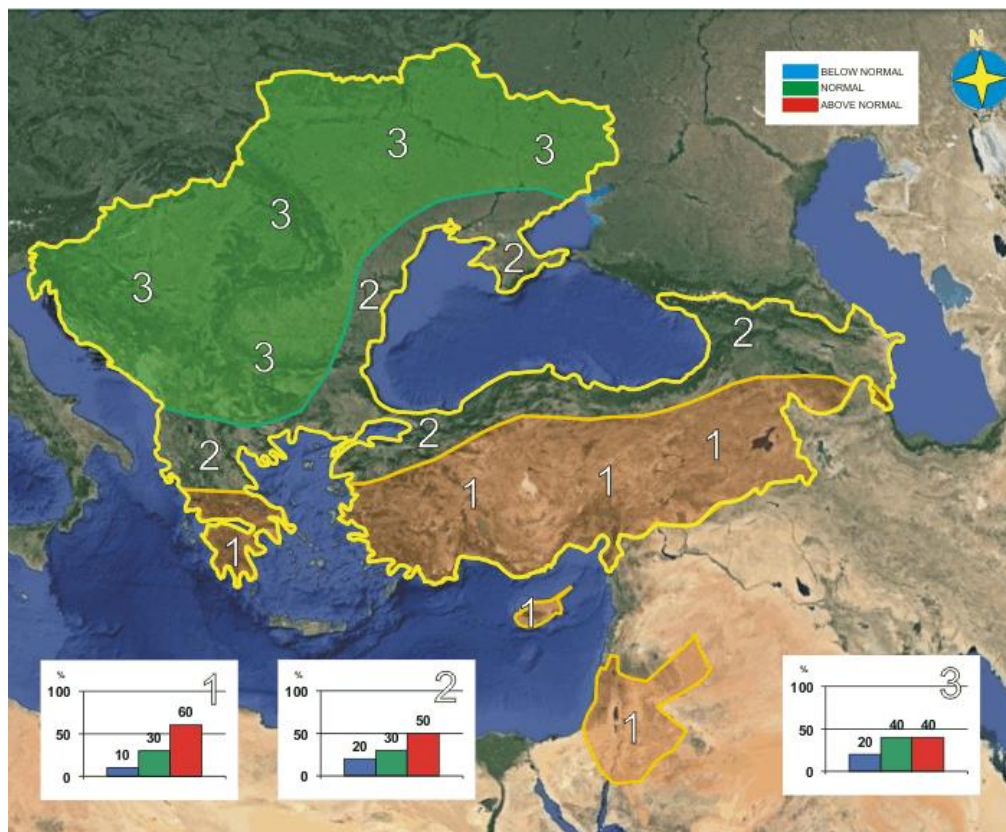
SEECOF-15 КЛИМАТСКИ ИЗГЛЕДИ ЗА ЛЕТО 2016. ГОДИНЕ

Слично климатским изгледима донетим на заседању MedCOF-6, SEECOF-15 прогноза такође се заснива на резултатима динамичких модела, укључујући, између осталог, оперативне продукте SEEVCCC центра, статистичких модела, као и познатих телеконекција климатских карактеристика великих размера.

Претходни Ел Нињо догађај је и даље присутан, али убрзано слаби. Према моделима и на основу процена стручњака праг Ла Ниња догађаја (област 3.4) би се могао достићи крајем јуна. Изнад северног Пацифика, позитивна PDO и даље постоји, док ће изнад јужног Пацифика преовлађивати позитивне аномалије температуре површине мора. Температуре површине мора топлије од просека задржаће се изнад Индијског океана, док ће IOD постати негативан. Током летње сезоне, модели показују тренд одржавања негативних аномалија температуре површине мора изнад северног Атлантика.

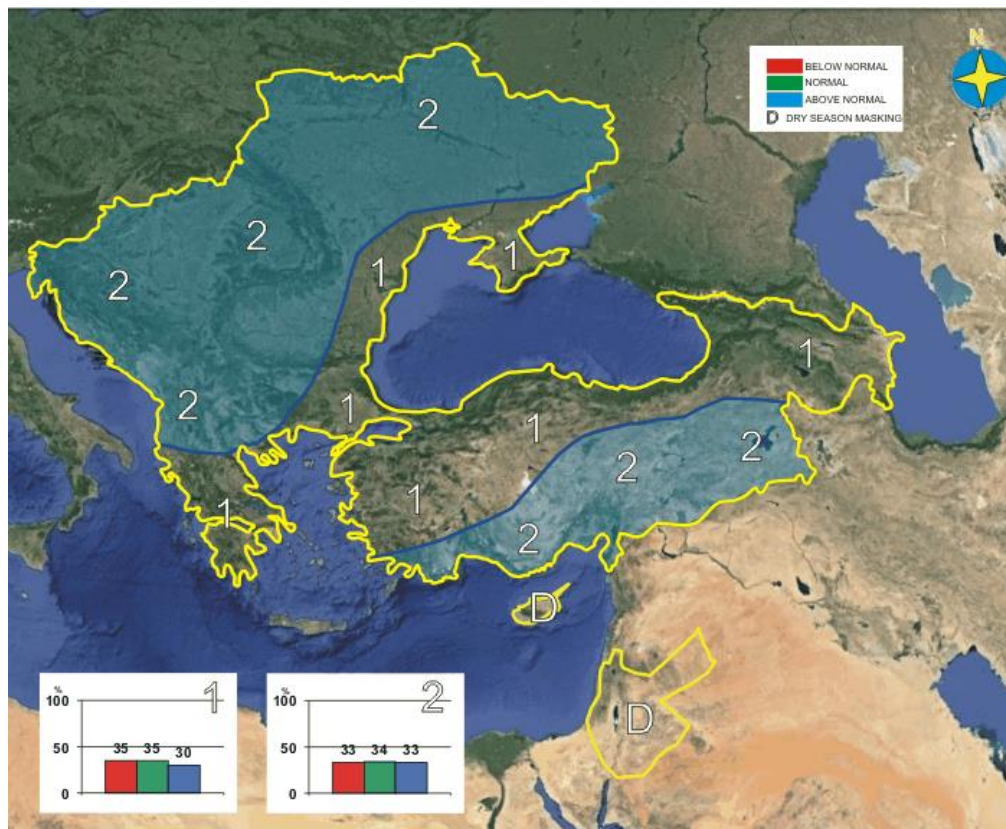
Велико расипање прогноза глобалних прогностичких центара (GPC) које се односе на аномалије геопотенцијалне висине и одсуство постојаног сигнала изнад већег дела северног Атлантика и области Европа/северна Африка указују на велику непоузданост предвиђања прогностичких система атмосферских циркулација великих размера изнад области Европа/северна Африка током лета.

Карте показују пробабилистичку заједничку прогнозу за терцилне категорије аномалија сезонске средње температуре и падавина, у односу на период 1981 – 2010. године. Због тренда климатског отопљавања изабрани референтни период има утицаја на аномалије.

Слика 1. Графички приказ температурних изгледа за лето 2016. године

Предвиђене циркулације, сличне источно атлантској циркулацији, условиће повећане вероватноће позитивних аномалија летњих температура у SEECOF региону. Вероватноћа појаве летњих температура ваздуха изнад вишегодишњег просека (1981-2010.) повећава се од западних и северозападних крајева ка источним и југоисточним деловима SEECOF региона. Мања је вероватноћа за превазилажење просечне летње температуре на југу Украјине, дуж обала Црног мора, северне Грчке и јужног Кавказа (зона 2 на слици 1), док је већа вероватноћа за температуре изнад просека на југу Грчке, у већем делу Турске, источном Медитерану, Израелу и Јордану (зона 1 на слици 1). Летње температуре изнад или у границама просека се очекују у већем делу Украјине, Панонској низији, већем делу Балканског полуострва (зона 3 на слици 1). Постоји умерена вероватноћа за појаву топлотних таласа у јужним и источним деловима SEECOF региона.

Слика 2. Графички приказ падавинских изгледа за лето 2016. године

Непоузданост регионалних прогноза већа је за падавине него за температуре. Током лета има изгледа да ће укупна сума падавина бити у границама или испод просека у области Кавказа, јужног Балкана, дуж обала Црног мора и залеђа, у западним деловима Турске, као и на југу Украјине (зона 1 на слици 2). У остатку SEECOF региона (област 3 на слици 2) непоузданост је велика: вероватноћа за појаву услова испод, у границама или изнад просечних вредности је отприлике подједнака. Мора се нагласити да постоји могућност да у појединим областима, посебно планинским, и то локално, укупне количине падавине током лета буду у границама или изнад просечних вредности, услед епизода повећане конвекције са интензивним падавинама. Дуж северне и источне обале источног Медитерана, у Израелу и Јордану, услед маскирања сигнала током сушне сезоне, није могуће прогнозирати сезонске летње количине падавина.

Напомена:

Карте показују пробабилистичку заједничку прогнозу за терцилне категорије аномалија сезонске средње температуре и падавина, у односу на период 1981 – 2010. године.

Све додатне информације о прогностичким сигнаlima, краткорочно ажурирање и упозорења биће доступни током лета преко националних метеоролошких служби, заједно са детаљима о методологији и вештини дугорочног прогнозирања.

*Графички приказ климатских изгледа у овом извештају служи само као смерница и не представља никакво мишљење о правном статусу било које земље, територије, града или области, о њиховим надлежним властима, нити се бави њиховим границама.

ДОДАТАК: Стране које су дале допринос форуму SEECOF-15

- Светска метеоролошка организација
- Met Office, Уједињено Краљевство
- Међународни истраживачки институт за климу и друштво, Сједињене Америчке Државе
- Европски центар за средњерочне прогнозе времена (ECMWF)
- Météo France, Република Француска
- Deutscher Wetterdienst, Федерална Република Немачка
- Национални центар за прогнозу животне средине, Сједињене Америчке Државе
- Подрегионални центар за климатске промене за југоисточну Европу чији је домаћин Републички хидрометеоролошки завод Србије, Република Србија
- Институт за геонауку, енергетику, воде и животну средину, Албанија
- Национална служба за хидрометеорологију и мониторинг, Јерменија
- Национални институт за метеорологију и хидрологију, Република Бугарска
- Државни хидрометеоролошки завод, Република Хрватска
- Метеоролошка служба, Република Кипар
- Национална метеоролошка служба Грчке, Грчка
- Национална агенција за животну средину Грузије, Грузија
- Метеоролошка служба Републике Мађарске, Република Мађарска
- Израелска метеоролошка служба, Држава Израел
- Републички хидрометеоролошки институт, Бивша Југословенска Република Македонија
- Државна хидрометеоролошка служба, Република Молдавија
- Хидрометеоролошки институт Црне Горе, Црна Гора
- Национална метеоролошка служба, Румунија
- Федерални хидрометеоролошки завод Федерације Босне и Херцеговине, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина
- Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске, Република Српска, Босна и Херцеговина
- Републички хидрометеоролошки завод Србије, Република Србија
- Државна метеоролошка служба Турске, Република Турска
- Хидрометеоролошки центар Украјине, Украјина